Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001671

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурдим Юрій Миколайович
2. Yurii M. Burdym

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 11-06-2026

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13845

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.21.11, 82.15.21.15, 82.15.23.09, 06.71.07

Тема дисертації:

1. Аудит фінансової звітності суб'єктів аграрного бізнесу в Україні
2. Audit of financial reporting of agricultural business entities in Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячено розвитку теоретичних положень, вдосконаленню організації та методики проведення аудиту підприємств агробізнесу у період воєнного стану та повоєнного відновлення. Обґрунтовано теоретико-методичні підходи до трансформації завдань і функцій аудиту фінансової звітності підприємств аграрного бізнесу в умовах воєнного стану. Здійснено оцінку впливу правового режиму воєнного стану на облік та аудит, розвинуто організаційні засади проведення перевірок фінансової звітності з урахуванням ризиків діяльності аграрних підприємств, які виникли в умовах воєнної економіки. Уточнено завдання аудиту підприємств аграрного бізнесу з урахуванням воєнних ризиків. Узагальнено зміни нормативного середовища та їх вплив на фінансову звітність, що дозволило обґрунтувати пропозиції щодо адаптації роботи аудитора в умовах воєнної економіки та удосконалити методичні підходи до проведення аудиту. Зазначене реалізовано через розроблення процедур оцінки податкових різниць, списання

пошкоджених активів і формування резервів сумнівних боргів, а також ініціювання змін до податкового законодавства з метою забезпечення коректного відображення збитків, зумовлених збройною агресією. Теоретично узагальнено та методично уточнено порядок проведення інвентаризації на деокупованих територіях і в зоні активних бойових дій, з урахуванням ризиків втрати документів, неможливості сформувати інвентаризаційну комісію, відсутності матеріально-відповідальних осіб, необхідності фото- та відеофіксації, взаємодії з військовими адміністраціями та правоохоронними органами. Запропоновані доповнення до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань (затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879) щодо обов'язковості проведення інвентаризації після деокупації суцільним способом. Розглянуто та систематизовано етапи проведення інвентаризації в період воєнного стану, зокрема, виокремлено етапи: організаційно-підготовчий, безпосереднього проведення, формування аналітичних даних та оформлення результатів. Визначено особливості організації та документування інвентаризації на кожному етапі. Виокремлено бізнес-ризики, що впливають на проведення аудиту підприємств аграрного бізнесу – воєнний (безпековий), логістичний, фінансовий, екологічний, інформаційний, кадровий та ринковий. З метою належної оцінки ризиків та впливу військового стану на діяльність підприємств доповнено запити до управлінського персоналу, власників, юристів, облікових працівників, персоналу відділу збуту аграрного підприємства з метою отримання детальної інформації для оцінки властивого ризику, доповнені Анкета при прийнятті завдання та Анкета вивчення клієнта. Уточнено етапи проведення аудиту фінансової звітності та наведено дії аудитора на кожному з етапів. На етапі переговорної процедури аудитор досліджує діяльність підприємства, структуру його власності та як суб'єкт первинного фінансового моніторингу переконується у відсутності в складі учасників, засновників – фізичних осіб, громадян країни агресора, юридичних осіб, зареєстрованих у російській федерації чи республіці білорусь або осіб, які перебувають під національними чи міжнародними санкціями. На етапі прийняття завдання – запропоновано доповнення листа-угоди інформацією про отримання аудиторських доказів, порядок комунікації, терміни проведення аудиту з урахуванням викликів воєнного стану. Для якісної оцінки ризиків у період воєнного стану розроблено Анкету вивчення клієнта з урахуванням бізнес-ризиків. Запропоновано підходи до аудиторського спостереження за інвентаризацією з використанням відеофіксації при неможливості безпосередньо бути присутнім при її проведенні внаслідок форс-мажорних обставин, а також надсилання запитів до контрагентів на зовнішнє підтвердження та отримання відповідей на них. Розроблено форму Робочого документа для тестування правильності застосування концептуальної основи фінансового звітування. Досліджено підходи до визначення суттєвості на рівні фінансової звітності, запропоновано контрольні показники суттєвості, характерні для аграрного підприємства. Розглянуто зміну суттєвості виконання залежно від визначеного аудиторського ризику. Розроблено форму Робочого документа аудитора з перевірки застосування облікової політики підприємством, який дозволяє виявити недотримання облікової політики, а також встановити зміну її положень.

2. This dissertation is devoted to the development of theoretical principles and the improvement of the organization and methodology of auditing agribusiness enterprises during martial law and the post-war recovery period. Theoretical and methodological approaches to the transformation of the objectives and functions of financial statement audits for agribusiness enterprises under martial law have been substantiated. An assessment has been made of the impact of the legal regime of martial law on accounting and auditing, and organisational principles for conducting audits of financial statements have been developed, taking into account the risks associated with the activities of agribusiness enterprises that have arisen under a war economy. The scope of audits of agribusiness enterprises has been clarified to take account of war-related risks. The changes in the regulatory environment and their impact on financial reporting have been summarized, which has made it possible to justify proposals for adapting the auditor's work in a wartime economy and to improve methodological approaches to conducting audits. This has been implemented through the development of procedures for assessing tax differences, writing off damaged assets, and establishing provisions for doubtful debts, as well as initiating amendments to tax legislation to ensure the accurate reflection of losses caused by armed aggression. The procedure for conducting inventories in de-occupied territories and in active combat zones has been

theoretically generalised and methodologically refined, taking into account the risks of document loss, the impossibility of forming an inventory commission, the absence of persons responsible for the assets, the need for photographic and video documentation, and cooperation with military administrations and law enforcement agencies. Proposed amendments to the Regulations on the Inventory of Assets and Liabilities (approved by Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 879 of 2 September 2014) regarding the mandatory conduct of a comprehensive inventory following de-occupation. The stages of conducting an inventory during a period of martial law are examined and systematised; in particular, the following stages are identified: organisational and preparatory, direct implementation, compilation of analytical data, and recording of results. The specific features of organising and documenting the inventory at each stage are identified. The business risks affecting the auditing of agricultural enterprises have been identified: military (security), logistical, financial, environmental, information, human resources and market risks. To ensure a proper assessment of risks and the impact of martial law on business operations, additional enquiries have been made to management, owners, lawyers, accounting staff and sales department personnel of agricultural enterprises to obtain detailed information for assessing inherent risk; the Engagement Letter and Client Information Form have been updated. The stages of the financial statement audit have been clarified, and the auditor's actions at each stage have been outlined. During the negotiation stage, the auditor examines the enterprise's operations and ownership structure and, as the primary financial monitoring entity, verifies that there are no participants or founders who are natural persons or citizens of the aggressor state, legal entities registered in the Russian Federation or the Republic of Belarus, or persons subject to national or international sanctions. At the engagement acceptance stage, it is proposed to supplement the engagement letter with information on the collection of audit evidence, the communication procedure, and the timing of the audit, taking into account the challenges posed by martial law. To ensure a high-quality risk assessment during martial law, a Client Assessment Questionnaire has been developed, taking business risks into account. Approaches have been proposed for audit observation of inventory counts using video recording where it is impossible to be physically present during the count due to force majeure circumstances, as well as for sending requests to counterparties for external confirmation and receiving responses to them. A template for a Working Paper to test the correct application of the conceptual framework for financial reporting has been developed. Approaches to determining materiality at the financial reporting level have been examined, and materiality thresholds specific to agricultural enterprises have been proposed. Changes in materiality of compliance depending on the identified audit risk have been considered. A template for an auditor's working paper on verifying the application of accounting policies by an enterprise has been developed, which allows for the identification of non-compliance with accounting policies, as well as the identification of changes to their provisions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Литвиненко С. В., Гуренко Т. О., Дерев'янко С. І., Бурдим Ю. М. Інвентаризація активів і зобов'язань як інструмент відновлення обліку в сільськогосподарських підприємствах в умовах воєнного стану. Економіка і управління бізнесом. 2024. № 1. С. 92–109.
- Бурдим Ю. М. Наслідки військових дій в обліковому відображенні витрат сільськогосподарських підприємств. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. № 16.

- Бурдим Ю. М. Відображення в обліку підприємств агробізнесу упущеної вигоди внаслідок військових дій. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2025. № 4 С. 314–320.
- Литвиненко В. С., Бурдим Ю. М. Цифрова трансформація аудиту фінансової звітності підприємств агробізнесу. Облік і фінанси. 2025. № 3 (109). С. 41–50.
- Бурдим Ю. М. Детермінанти аудиту фінансової звітності підприємств агробізнесу в умовах воєнного стану. Ефективна економіка. 2026. № 1.

Наукова (науково-технічна) продукція: розроблення теоретичних, методичних та організаційних засад аудиту фінансової звітності підприємств аграрного бізнесу в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, що забезпечують трансформацію аудиту з інструменту підтвердження звітності у комплексний інституційний механізм управління ризиками, економічної безпеки та публічної відповідальності в контексті євроінтеграційних процесів

Соціально-економічна спрямованість: впровадження запропонованого організаційно-методичного інструментарію аудиту в діяльність аудиторських компаній, сільськогосподарських підприємств, громадських об'єднань

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U110614

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Володимир Сергійович

2. Volodymyr S. Lytvynenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6495-0537

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубініна Марина Вікторівна

2. Maryna V. Dubinina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3993-0622

Додаткова інформація: webofscience.com/wos/author/rid/D-2343-2018; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55667565400

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назарова Каріна Олександрівна

2. Karina O. Nazarova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5019-9244

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YkTd5dYAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузик Наталія Петрівна

2. Nataliia P. Kuzyk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5042-8759

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Катерина Віталіївна
2. Kateryna V. Shevchuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9284-0343

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Гуцаленко Любов Василівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Гуцаленко Любов Василівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Боярчук Сергій Васильович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

